

การจ้างทำบัญชีกับการลดทอนความเข้มแข็งทางการเงินของ
วิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม : กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม
Out-sourcing of Bookkeeping and Weakens the Financial Strength
of SMEs : A Case Study in Nakhon Pathom Province

สุภาณี อินทน์จันทน์* และ รุ่งสรรงค์ อินทน์จันทน์**

Supanee Injun and Rungsun Injun

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เปรียบเทียบความเข้มแข็งทางการเงินระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จ้างทำบัญชีและจัดทำบัญชีเอง โดยยึดถือแนวคิดด้านการจัดการที่ว่า การจ้างทำบัญชีทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลทางการเงินในการตัดสินใจดำเนินการได้ดีเท่ากับการจัดทำเอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 342 ราย ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า วิธีจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 กับความเข้มแข็งกำไรสุทธิ และความเข้มแข็งผลตอบแทนสินทรัพย์ถาวร โดยกลุ่มกิจการที่จัดทำบัญชีเองทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอันดับความเข้มแข็งสูงกว่ากลุ่มที่จ้างทำบัญชีทั้งหมดและกลุ่มที่จ้างทำบางส่วนและทำเองบางส่วน ทั้ง 2 รายการ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรเลือกใช้วิธีจัดทำบัญชีที่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางการเงินจากระบบบัญชีเพื่อการบริหารจัดการกิจการได้ตามความต้องการมากที่สุด ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่พนักงานทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถบันทึกข้อมูลทางการบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินได้ทุกเวลาที่ต้องการ

คำสำคัญ: การจ้างทำบัญชี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ความเข้มแข็งทางการเงิน

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์สาขาบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 73000

Assistant Professor Dr. Lecturer Faculty of Accounting, Faculty of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University 73000

**ดร. อาจารย์สาขา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 44000

Dr. Lecturer Faculty of Political Science and Public Administration Rajabhat Mahasarakham University 44000

Corresponding author : supanee_injun@hotmail.com

ABSTRACT

This research compared financial strength of SMEs between those that out-sourced their bookkeeping and those that did it in-house, based on the managerial concept that the out-sourcing could lead to an under-utilization of financial information for operation decision making in comparison to the in-house bookkeeping. The researcher collected 342 entrepreneurs using a questionnaire. The analysis of association indicated that the firms preparing all their bookkeeping in-house had a higher ranking mean of the net profit strength and the return on fixed assets strength than the firms that out-sourced all their bookkeeping and the firms that prepared their bookkeeping partly in-house and out-sourced the other parts.

The researcher proposed that the SMEs entrepreneur should adhere to the method that they could utilize the financial information from the accounting system as much as needed. More research related to ready-to-use computer package for accounting that a general employee of SMEs could make the entries of the bookkeeping and generate any financial report all the times needed.

Key words : Out-sourcing of Bookkeeping, SMEs, Financial Strength

1. บทนำ

การจัดทำบัญชีช่วยให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำข้อมูลทางการเงินมาช่วยตัดสินใจทำให้เกิดความเข้มแข็งทางการเงินของกิจการได้ อย่างไรก็ตาม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำบัญชีในกิจการเอง (International Federation of Accountants, 2018; วรรณาสรชาย, 2557) จะใช้วิธีจ้างสำนักงานบัญชีจัดทำบัญชีแทน ซึ่งจะจัดส่งรายงานทางการเงินเมื่อถึงสิ้นงวดหนึ่งๆ เท่านั้น เท่ากับว่าผู้ประกอบการไม่สามารถติดตามข้อมูลทางการเงินที่เป็นปัจจุบันจากระบบบัญชีได้ ดังนั้น การตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจน่าจะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ผลการประกอบการไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ความเข้มแข็งทางการเงินน้อยลง ปรากฏรายงานในหลายประเทศว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ได้จัดทำบัญชีอย่างถูกต้องเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ (Madurapperuma, Thilakerathne, & Manawadu, 2016; Maseko & Manyani, 2011; Purnamawati, 2017) ผู้ประกอบการที่จัดทำบัญชีเองน่าจะมิข้อได้เปรียบในการนำข้อมูลทางการเงินมาช่วยในการตัดสินใจบริหารจัดการธุรกิจได้ดีกว่า ทำให้กิจการมีความเข้มแข็งมากกว่า ซึ่งสามารถวัดได้จากค่าความเข้มแข็งที่คำนวณได้โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินด้านต่าง ๆ (Garman & Forgue, 2011: 77) จึงเป็นประเด็นที่ควรศึกษาว่า วิธีจัดทำบัญชี 2 วิธีนี้สัมพันธ์กับความเข้มแข็งทางการเงินด้านใดหรือไม่อย่างไร

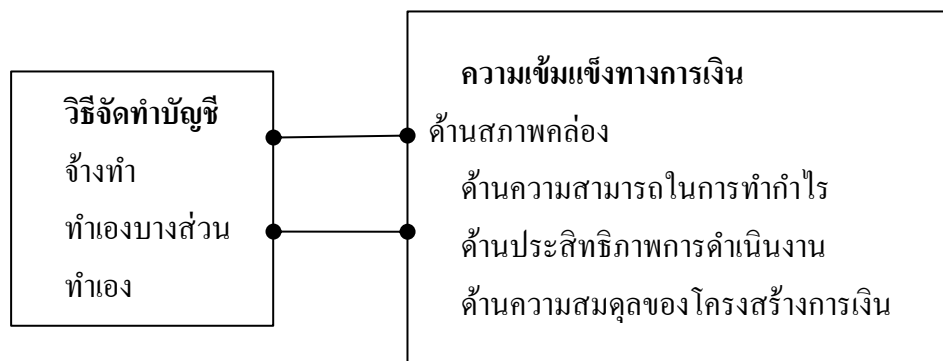
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงินวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครปฐม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พื้นฐานของกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ คือ กิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จัดทำบัญชีเอง มีโอกาสใช้ประโยชน์ข้อมูลทางการเงินมากกว่ากิจการที่จ้างทำบัญชี ทำให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างเข้มแข็งกว่ากิจการที่จ้างทำบัญชี (ขจรเกียรติ อรุณไพโรจน์กุล, 2559; ธนากรกรุงศรีอยุธยา, 2559) เนื่องจากการจ้างทำจะเริ่มต้นด้วยการรวบรวมหลักฐานทางการเงินส่งไปให้สำนักงานบัญชี แล้วรอรับรายงานทางการเงิน ซึ่งมักจัดทำเพื่อเป็นหลักฐานการเสียภาษีเท่านั้น ไม่ได้นำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจแต่อย่างใด ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่า กิจการที่จัดทำบัญชีเองน่าจะสามารถใช้ข้อมูลทางการเงินที่จัดทำบัญชีไว้ในการตัดสินใจได้ดีกว่าและมีความเข้มแข็งทางการเงินมากกว่า

อนึ่ง กรอบแนวคิดนี้ไม่สามารถตีความว่าวิธีจัดทำบัญชีเป็นสาเหตุของความเข้มแข็งทางการเงินได้ในลักษณะเป็นตัวแปรต้นกับตัวแปรตามได้ เนื่องจากความเข้มแข็งทางการเงินของกิจการเป็นผลมาจากการบริหารจัดการอีกหลายด้าน กรอบแนวคิดนี้จึงพิจารณาในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงิน เท่านั้น กรอบแนวคิดนี้ตามแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ เจ้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ที่เข้าร่วมโครงการการจัดทำบัญชีและงบการเงินที่สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการ หรือที่นิยมเรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า “โครงการบัญชีชุดเดียว” ตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 595 พ.ศ. 2558 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนทั้งหมด 4,212 กิจการ (กรมสรรพากร สำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่นครปฐม 1 : 2559)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำรายชื่อและที่อยู่ที่ได้รับจากสำนักงานสรรพากร จังหวัดนครปฐม ดังกล่าว คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความยินดีที่จะเปิดเผยข้อมูลตามคำแนะนำของสำนักงานสรรพากร ซึ่งการวิจัยนี้ ไม่เหมาะสมที่จะใช้การสำรวจโดยการส่งทางไปรษณีย์ เนื่องจากมีข้อมูลยืนยันว่า การสำรวจทางไปรษณีย์กับกิจการธุรกิจขนาดเล็ก มีอัตราการตอบกลับต่ำมาก และไม่สามารถยืนยันได้ว่าผู้ตอบจะเป็นผู้ประกอบการเอง (Galpin, 1987; Learning Technology Dissemination Initiative, 1999; US National Renewable Energy Laboratory, 2018) เมื่อคำนวณจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสม จากจำนวนประชากร 4,212 กิจการ ดังกล่าว พบว่าจำนวนตัวอย่างมีจำนวนไม่มาก สามารถติดต่อประสานงานและมีความสะดวกในการสื่อสารโดยเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไม่มากนัก ขนาดของตัวอย่างตามจำนวนประชากรครั้งนี้ คำนวณ

ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานสถิติออสเตรเลีย (Australian Bureau of Statistics, 2016) จะได้จำนวนตัวอย่าง 342 กิจการ ซึ่งคำนวณโดยใช้ระดับความเชื่อมั่น (Confidence Level) 0.95 ช่วงความเชื่อมั่น (Confidence Interval) 0.04853 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) 0.02476 ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับขนาดตัวอย่างของการทำวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารด้านการวิจัยในอดีต สำหรับประชากร 4,500 ราย ที่กำหนดไว้จำนวนตัวอย่าง 354 ราย (Krejcie & Morgan, 1970)

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 ตัวแปรชุดที่ 1 วิธีจัดทำบัญชี แบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ

- 1) **จัดทำบัญชีเอง** คือ รวบรวมหลักฐานทางการเงิน ลงรายการบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินโดยพนักงานในกิจการเองตามเวลาที่ต้องการ
- 2) **จัดทำเองส่วนหนึ่งและจ้างทำส่วนหนึ่ง** คือ จัดทำบัญชีสำหรับกิจการเองโดยไม่คำนึงถึงระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และจัดส่งหลักฐานให้สำนักงานบัญชีจัดทำอีกส่วนหนึ่ง
- 3) **จ้างทำบัญชีทั้งหมด** คือ รวบรวมหลักฐานทางการเงินแล้วส่งไปยังสำนักงานบัญชีเพื่อจัดทำรายงานทางการเงินตามกำหนดเวลาที่ตกลงไว้

3.2.2 **ตัวแปรชุดที่ 2 ความเข้มแข็งทางการเงิน** ประกอบด้วยความเข้มแข็ง 4 ด้าน ซึ่งคำนวณมาจากอัตราส่วนทางการเงินตามวิธีการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2556) ดังต่อไปนี้

1) **ความเข้มแข็งด้านสภาพคล่อง** คำนวณมาจากอัตราส่วนทางการเงิน 6 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหมุนเวียน อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ซึ่งบางอัตราส่วนยังมีค่าต่ำแสดงว่ามีความเข้มแข็งสูง บางอัตราส่วนยังมีค่าสูงแสดงว่ามีความเข้มแข็งสูง บางอัตราส่วนมีเกณฑ์แน่นอน หากมีค่าสูงกว่าหรือต่ำกว่าแสดงว่ามีความเข้มแข็งต่ำ ซึ่งต้องแปลงให้มีค่าความเข้มแข็งที่เป็นทิศทางเดียวกันก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์

2) **ความเข้มแข็งด้านความสามารถในการหากำไร** คำนวณมาจากอัตราส่วนทางการเงิน 3 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน และอัตราส่วนกำไรสุทธิ ทุกอัตราส่วน ยังมีค่าสูงแสดงว่าความเข้มแข็งทางการเงินสูง

3) **ความเข้มแข็งด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน** คำนวณมาจากอัตราส่วนทางการเงิน 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวร อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร ซึ่งทุกอัตราส่วนยังมีค่าสูงแสดงถึงความเข้มแข็งทางการเงินสูง

4) **อัตราส่วนความสมดุลทางการเงิน** คำนวณมาจากอัตราส่วนทางการเงิน 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนเจ้าของ และ อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ซึ่งทุกอัตราส่วนยังมีค่าสูงแสดงถึงความเข้มแข็งทางการเงินสูง

3.3 **เครื่องมือการวิจัย** ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม แล้วนำร่างแบบสอบถามนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา จำนวน 6 ท่าน พิจารณาให้คะแนนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาคำนวณดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index-CVI) รายข้อ (Item) และรวมทั้งฉบับ (Scale) พิจารณาคัดเลือกใช้เฉพาะข้อที่มีดัชนี ตั้งแต่ 0.80 หรือข้ออื่นที่มีดัชนีต่ำกว่า 0.80 แต่มีคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผลการประเมินเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94 และผู้วิจัยได้ปรับปรุงคำถามตามคำแนะนำแล้ว

3.4 การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อบริษัทนายวันเวลาสำหรับการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการตามรายชื่อที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามให้พิจารณาล่วงหน้า แล้วจึงเดินทางไปสัมภาษณ์ ณ สถานประกอบการ ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกข้อมูลตามแบบสอบถาม

3.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามสมมุติฐานและการทดสอบสมมุติฐาน ดังนี้

1) สมมุติฐานการวิจัย สมมุติฐานหลัก (null hypothesis) H_0 : กิจกรรมที่จัดทำบัญชีเองมีความเข้มแข็งทางการเงินไม่แตกต่างจากกิจการที่จ้างทำบัญชี

2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ การวิจัยครั้งนี้จึงเลือกใช้สถิติของ เอช ของ ครัสคาล-วอลลิส (Kruskal – Wallis H) ซึ่งเป็นสถิติที่ไม่จำกัดการกระจาย (distribution free) เพราะการรวบรวมข้อมูลไม่ได้เกิดจากการสุ่ม แต่เป็นการเจาะจง (purposive) จึงไม่สามารถใช้สถิติที่มีข้อจำกัดด้านการกระจายแบบปกติได้ ในการวิเคราะห์นี้ เมื่อพบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบ ของครัสคาล-วอลลิส แล้ว จะนำผลมาทดสอบสืบเนื่อง (post hoc test) โดยใช้การทดสอบการเปรียบเทียบหลายรายการของดันน์ (Dunn’s Multiple Comparison Test) เพื่อหากกลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Dixit, Yadav, & Jain, 2012 : 52; Israel, 2009 : 185; Pett, 1997 : 217)

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามได้จำนวน 342 ราย สรุปผลการวิจัยได้ 3 หัวข้อ คือ สัดส่วนกิจการที่ใช้วิธีจัดทำบัญชี ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงิน และ ผลการวิเคราะห์ทิศทางความสัมพันธ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัดส่วนกิจการที่ใช้วิธีจัดทำบัญชี ผลการแจกแจงความถี่ของกิจการที่ใช้วิธีจัดทำบัญชีแต่ละวิธี พบว่ามีการใช้วิธีจัดทำบัญชีทั้ง 3 วิธี แต่วิธีจัดทำเองมีน้อยกว่าวิธีอื่นมาก (ตารางที่ 2) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในอดีตที่ว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่จัดทำบัญชีเอง (International Federation of Accountants, 2018; วรรณ สรชาย, 2557)

ตารางที่ 1 จำนวนกิจการแยกตามวิธีจัดทำบัญชี

วิธีจัดทำบัญชี	จำนวนกิจการ	ร้อยละ
จัดทำเองทั้งหมด	36	10.53
จัดทำเองบางส่วนจ้างสำนักงานบัญชี	158	46.20
จ้างสำนักงานบัญชีทั้งหมด	148	43.27

ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงิน เมื่อนำค่าความเข้มแข็งทางการเงินที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินและแปลงค่าเป็นค่าความเข้มแข็งที่มีทิศทางเดียวกันทั้งหมดและวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับวิธีจัดทำบัญชีแล้ว โดยใช้สถิติ เอช ของ ครัสคาล-วอลลิส รายละเอียดตามตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 5 พบว่า วิธีจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับความเข้มแข็งทางการเงินด้านความสามารถในการทำกำไร 1 รายการ คือ ความเข้มแข็งกำไรสุทธิ (ตารางที่ 3) และความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับความเข้มแข็งทางการเงินด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 1 รายการ คือ ความเข้มแข็งผลตอบแทนสินทรัพย์รวม ความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิตินี้จะนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเข้มแข็งในขั้นต่อไป

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงินด้านสภาพคล่อง

ความเข้มแข็ง	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
หมุนเวียน	0.03	2	0.983
หมุนเวียนเร็ว	0.18	2	0.914
การหมุนลบกหนี้	5.83	2	0.054
การเรียกเก็บหนี้	5.83	2	0.054
การหมุนสินค้า	5.78	2	0.056
ระยะเวลาการขาย	5.78	2	0.056

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงินด้านความสามารถในการทำกำไร

ความเข้มแข็ง	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
กำไรเบื้องต้น	2.29	2	0.318
กำไรจากการดำเนินงาน	3.7	2	0.157
กำไรสุทธิ	9.53	2	0.009*

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงินด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ความเข้มแข็ง	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
การหมุนสินทรัพย์รวม	1.33	2	0.515
ผลตอบแทนสินทรัพย์รวม	8.86	2	0.012*
การหมุนสินทรัพย์ถาวร	3.33	2	0.189
ผลตอบแทนสินทรัพย์ถาวร	0.09	2	0.957

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งทางการเงิน ด้านความสามารถทางการเงิน

ความเข้มแข็ง	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
ความสามารถในการชำระหนี้	3.73	2	0.155
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	5.02	2	0.081

การวิเคราะห์ทิศทางความสัมพันธ์ เมื่อนำผลการวิเคราะห์เฉพาะกรณีที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมาวิเคราะห์สืบเนื่อง โดยใช้การทดสอบของดันทน์ โดยใช้ค่า α เท่ากับ 0.03 ซึ่งมีค่า Zวิกฤติเท่ากับ 1.8808 รายละเอียดดังต่อไปนี้

ความเข้มแข็งกำไรสุทธิ มีจำนวนกิจการที่สามารถวิเคราะห์ได้ 328 กิจการ พบว่า ค่าเฉลี่ยอันดับความเข้มแข็งของกลุ่มกิจการที่ทำบัญชีเอง สูงกว่าอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ทำเองบางส่วนจ้างทำบางส่วน และกลุ่มที่จ้างทำทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.03 รายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สืบเนื่องความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างวิธีจัดทำบัญชี กับความเข้มแข็งกำไรสุทธิ

วิธีจัดทำบัญชี	จำนวนกิจการ	ค่าเฉลี่ยอันดับความเข้มแข็ง	ค่า t เมื่อเปรียบเทียบกับ ค่า $Z_{0.03}$ วิฤติ = 1.8808		
			ทำเองทั้งหมด	ทำเองบางส่วนจ้างทำบางส่วน	จ้างทำทั้งหมด
ทำเอง	32	2 12.48	-	2.689 1	3.0742
ทำเองบางส่วนจ้างบางส่วน	153	162.9 1		-	0.6745
จ้างทั้งหมด	143	155.47			-
รวม	328				

ความเข้มแข็งผลตอบแทนสินทรัพย์รวม มีจำนวนกิจการที่สามารถวิเคราะห์ได้ 34 1 กิจการ พบว่า ค่าเฉลี่ยอันดับความเข้มแข็งของกลุ่มกิจการที่ทำเองทั้งหมด สูงกว่าที่จ้างทั้งหมดและกลุ่มที่ทำเองบางส่วนจ้างทำบางส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.03 รายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สืบเนื่องความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างวิธีจัดทำบัญชีกับความเข้มแข็งผลตอบแทนสินทรัพย์รวม

วิธีจัดทำบัญชี	จำนวนกิจการ	ค่าเฉลี่ยอันดับความเข้มแข็ง	ค่า t เมื่อเปรียบเทียบกับ ค่า $Z_{0.03}$ วิฤติ = 1.8808		
			ทำเองทั้งหมด	ทำเองบางส่วนจ้างทำบางส่วน	จ้างทำทั้งหมด
ทำเอง	36	2 1 1.93	-	2.0987	2.939 1
ทำเองบางส่วนจ้างบางส่วน	158	173.72		-	1.387 1
จ้างทั้งหมด	147	158.05			-
รวม	341				

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีข้อน่าสังเกต 2 ประการ คือ ประการแรก วิธีการจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งทางการเงินเพียง 2 รายการจากความเข้มแข็งทางการเงินทั้งหมด 15 รายการ ถือได้ว่า มีจำนวนน้อย ประการที่ 2 ค่าเฉลี่ยอันดับความเข้มแข็งกำไรสุทธิของกลุ่มกิจการที่ทำบัญชีเองทั้งหมด

สูงกว่ากลุ่มกิจการที่ทำเองบางส่วน และกิจการที่จ้างทำทั้งหมด ผู้วิจัยอนุมานว่าเกิดจากโอกาสที่สามารถใช้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจได้ง่ายกว่า

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป และอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า วิธีจัดทำบัญชีโดยการจัดทำบัญชีเองมีความแตกต่างด้านความเข้มแข็งบางรายการจากความเข้มแข็งทั้งหมด ผู้วิจัยเห็นว่า อาจสรุปได้ว่า วิธีการจัดทำบัญชีอาจไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางการเงิน ซึ่งผลดังกล่าวยังมีความขัดแย้งกับ ขจรเกียรติ อรุณไพโรจน์กุล (2559) ที่เสนอว่า กิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จัดทำบัญชีเองมีโอกาสใช้ประโยชน์ข้อมูลทางการเงินมากกว่ากิจการที่จ้างทำบัญชี ทำให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างเข้มแข็งกว่ากิจการที่จ้างทำบัญชี แต่ผู้วิจัยค้นพบนั่นคือ สิ่งที่สำคัญ คือ การที่ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางการเงินในระบบบัญชีเพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจตามความต้องการ ซึ่งอาจต้องคำนึงถึงความสะดวกในการรวบรวมหลักฐานการเงิน ความจำเป็นในการตัดสินใจของแต่ละธุรกิจด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5.2.1 ควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถบันทึกหลักฐานการเงินและจัดทำรายงานการเงินได้ตามความต้องการด้วยตนเอง เพราะสามารถส่งเสริมการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากระบบบัญชีเพื่อการบริหารจัดการธุรกิจให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นได้

5.2.2 หน่วยงานรัฐบาลควรส่งเสริมการจัดทำบัญชีในกิจการเองโดยการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางการบัญชีที่สามารถให้พนักงานทั่วไปของกิจการบันทึกหลักฐานทางการเงินและจัดทำรายงานทางการเงินได้ตามความต้องการทุกเมื่อ

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยความเหมาะสมของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่สามารถนำไปใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ไม่มีพนักงานบัญชีเป็นการเฉพาะได้

5.3.2 การวิจัยครั้งนี้ยังมุ่งเน้นไปที่การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ควรมีการเสริมในมิติของการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างข้อค้นพบที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร สำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่นครปฐม 1. (2559). **รายชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้าร่วมโครงการบัญชีชุดเดียว**. สำนักงานสรรพากรจังหวัดนครปฐม.
ขจรเกียรติ อรุณไพโรจน์กุล. (2559). **SME ได้อะไรมากกว่าเว้นภาษี ถ้าทำบัญชีเดียว**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2559 จาก http://www.efinancethai.com/MoneyStrategist/file/index.aspx?release=y&id=972&file_name=ms_20160218&symbol=MS
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.(2556). **คู่มือ SETSMART สูตรการคำนวณค่าสถิติและอัตราส่วนทางการเงิน**. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2559). **ทำบัญชี ประโยชน์ดีเกินคุ้ม | กรุงศรี กูรู**. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2560 จาก <https://www.krungsri.com/bank/th/krungsri-guru/guru/sme/november-2015/benefits-account-for-well-over.html>
- วรรณาสรรชาย. (2557). **องค์ประกอบของสำนักงานบัญชี ที่ผู้ประกอบการ SMEs เลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Australian Bureau of Statistics. (2016). **Sample Size Calculator**. Retrieved June 17, 2016, from <http://www.nss.gov.au/nss/home.nsf/NSS/0A4A642C712719DCCA2571AB00243DC6?opendocument>
- Dixit, A., Yadav, S. S., & Jain, P. K. (2012). **Derivative Markets in India: Trading, Pricing, and Risk Management**. Tata McGraw-Hill Education.
- Galpin, T. (1987, September). **The Use of Mail Questionnaires as a Method of Data Collection**. Retrieved June 17, 2016, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED287879.pdf>
- Garman, E. T., & Forgue, R. (2011). **Personal Finance**. Cengage Learning.
- International Federation of Accountants. (2018). **Small and Medium Practices**. Retrieved February 14, 2018, from <http://www.ifac.org/about-ifac/small-and-medium-practices>
- Israel, D. (2009). **Data Analysis in Business Research: A Step-By-Step Nonparametric Approach**. New Delhi: SAGE Publications India.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement, 30**, 607–610.
- Learning Technology Dissemination Initiative. (1999). **Questionnaires: advantages and disadvantages**. Retrieved April 6, 2017, from http://www.icbl.hw.ac.uk/ltdi/cookbook/info_questionnaires/index.html
- Madurapperuma, M. W., Thilakerathne, P. M. C., & Manawadu, I. N. (2016). Accounting Record Keeping Practices in Small and Medium Sized Enterprise's (SME's) in Sri Lanka. **Journal of Finance and Accounting, 4**(4), 188.
- Maseko, N., & Manyani, O. (2011). Accounting practices of SMEs in Zimbabwe: An investigative study of record keeping for performance measurement (A case study of Bindura). **Journal of Accounting and Taxation, 3**(8), 171–181.
- Pett, M. A. (1997). **Nonparametric Statistics in Health Care Research: Statistics for Small Samples and Unusual Distributions**. Thousand Oaks, CL: SAGE.
- Purnamawati, I. G. A. (2017). Factors affecting to the implementation of financial statements as a basis for business decision on SMEs. **South East Asia Journal of Contemporary Business, Economics and Law, 13**(3), 7.
- US National Renewable Energy Laboratory. (2018). **Mail Questionnaire Surveys**. Retrieved January 6, 2018, from <https://ump.pnnl.gov/showthread.php/5009-5.4.3-Mail-Questionnaire-Surveys>